

Een afwegingskader ‘beslissen over terugplaatsing’

Op basis van de eerder genoemde drie afwegingen kun je een juiste beslissing nemen voor terugplaatsing. Het helpt wanneer er samen met ouders en eventuele andere betrokkenen al een gedeelde verklarende analyse is gemaakt, met daarin heldere doelen en criteria voor terugplaatsing. Dit helpt ook om de volgende tien factoren goed in kaart te brengen, waarbij diverse vragen gesteld kunnen worden. Het in kaart brengen van de factoren uit het afwegingskader kan al starten tijdens de uithuisplaatsing.

1. De aanleiding (of reden) van de uithuisplaatsing

- Is er een aanleiding met een chronisch karakter (bijvoorbeeld: er speelde al langere tijd verwaarlozing)?
- In hoeverre zijn er problemen bij de ouders, om welke problemen gaat het, hoe ernstig zijn deze en hoe sterk hebben ze invloed op ‘goed genoeg ouderschap’?
- Is er een forse kindproblematiek waardoor de situatie voor de ouders onhoudbaar werd?
- In hoeverre is de aanleiding voor de uithuisplaatsing nog steeds actueel?

2. Evaluatie van de geboden hulp

- Hebben ouders en kind gedurende de uithuisplaatsing voldoende en passende professionele hulp ontvangen om terugplaatsing mogelijk te maken? Is deze hulp gezocht op basis van een verklarende analyse die door de jeugdprofessional, kind en ouders wordt gedeeld?
- Hebben ouders en kind gedurende de uithuisplaatsing actief gewerkt aan de gestelde doelen?
- Wat is het resultaat van de hulp? Zijn de doelen bereikt?
- Zijn de doelen wel haalbaar?
- Is de huidige hulp en het huidige type plaatsing geschikt om de doelen te bereiken?
- Is de onveiligheid voldoende weggenomen doordat de ouders de bron van de onveiligheid hebben aangepakt en/of zij hun pedagogische vaardigheden hebben vergroot?

3. Het effect van de uithuisplaatsing

- Welke invloed heeft de uithuisplaatsing op het kind (zowel positief als negatief)?

- In hoeverre heeft de uithuisplaatsing de balans tussen draagkracht en draaglast van ouders verbeterd, en in hoeverre zou een terugplaatsing deze balans weer kunnen verslechteren?

4. Ontwikkelingsperspectief van het kind na terugplaatsing

Denk aan het volgende:

- gezondheid
- cognitieve ontwikkeling
- emotionele ontwikkeling en gedrag
- identiteitsontwikkeling
- gezins- en sociale relaties
- sociale presentatie
- zelfredzaamheid

5. Ontwikkelingsperspectief van het kind als het uit huis geplaatst blijft

Denk aan het volgende:

- gezondheid
- cognitieve ontwikkeling
- emotionele ontwikkeling
- identiteitsontwikkeling
- gezins- en sociale relaties
- sociale presentatie
- zelfredzaamheid

6. De relatie tussen ouders en kind

- Hoe is de kwaliteit van het contact?
- Hoe frequent is er contact (haalbaar)?
- Hoe ervaren ouders en kind het contact of de bezoekenmomenten?
- Vindt het contactmoment zelfstandig plaats of onder begeleiding?

7. De relatie tussen het kind en de verzorgers: pleegouders of gezinshuisouders

- Hoe is de kwaliteit van het contact tussen het kind en de verzorgers (pleegouders of gezinshuisouders)?
- Willen het kind en de verzorgers contact met elkaar onderhouden na een terug- of overplaatsing?

8. De vraag en verwachting van ouders en kind

- Zijn de ouders klaar en gemotiveerd voor een terugplaatsing?
- Wat is de wens van het kind? (Dit is zeker relevant bij oudere kinderen.)
- Wat is de wens van de ouders?

9. De mogelijkheden van ouders om te voorzien in de basale fysieke en emotionele behoeften van het kind

- Beschikken zij over opvoedingscapaciteiten waardoor zij voldoende continuïteit, stabiliteit, voorspelbaarheid en opvoedingszekerheid kunnen bieden?
- Beschikken zij over een vaste woon- en verblijfplek en financiële middelen om het kind bestaanszekerheid te bieden? (Dakloosheid of armoede mogen overigens nooit de enige reden zijn om een kind uit huis te plaatsen.)
- Krijgen de ouders steun uit hun (sociale) netwerk?

10. Beschermende en risicofactoren die terugplaatsing beïnvloeden

- Is er een ondersteunend sociaal netwerk voor ouders en kind?
- Is er passende extra hulp inzetbaar om de kans op succes bij terugplaatsing te vergroten?
- Zijn er bij terugplaatsing risico's op onveiligheid voor de eventuele broers of zussen van het kind?